

1933'den Günümüze Türk Yükseköğretiminde Niceliksel Gelişmeler

Quantitative Developments in Turkish Higher Education since 1933

Durmuş GÜNAY, Aslı GÜNAY

ÖZ

Bu çalışmada, Cumhuriyet döneminde ilk üniversitenin kurulduğu 1933 yılından günümüze Türk yükseköğretiminde görülen sayısal gelişmeler gösterilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla ilk olarak Türkiye'deki üniversitelerin kuruluş tarihleri, yıllara göre kurulan üniversite sayıları ve YÖK Başkanlarının dönemlerinde kurulan üniversite sayılarına ait bilgiler verilmiştir. 2008 yılı itibarıyla bütün illerimize yaygınlaşan üniversite sayılarının illerimize göre dağılımları gösterilmiştir. Öte yandan, yükseköğretime dair çeşitli sayısal göstergeler kullanılarak da Türk yükseköğretiminin yıllar içindeki gelişimi incelenmiştir. Bu amaçla Türkiye'deki yükseköğretim öğrenci sayısının, öğretim elemanı ve öğretim üyesi sayısının, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının ve yükseköğretim okullaşma oranlarının yıllar içindeki gelişimi gösterilmiştir. Ayrıca, özellikle büyük illerimiz (Ankara, İstanbul ve İzmir) için de üniversite, öğrenci ve öğretim elemanı sayıları gösterilmiş ve yükseköğretim okullaşma oranları hesaplanmıştır. 2011 yılında yükseköğretim öğrencilerinin yükseköğretim kurumlarına, programlarına ve eğitim türüne göre dağılımları incelenirken; öğretim elemanlarının da yükseköğretim kurumlarına ve akademik görevlerine göre dağılımlarına dair bilgiler verilmiştir. 2010 yılı itibarıyla, özellikle yükseköğretim önlisans ve lisans programlarına ait sayısal veriler (program türü sayısı, program sayısı, kontenjan ve yerleşen sayıları) gösterilmiştir. Son olarak, Türk yükseköğretiminin yayın sayısına göre dünyadaki yeri ve öğretim elemanı başına düşen yayın sayısının yıllar içindeki değişimi incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türk yükseköğretimi, Üniversite, Brüt okullaşma oranı

ABSTRACT

In this study, quantitative developments in Turkish higher education during the Republic period from 1933, when the first university was established, to date are tried to be demonstrated. In parallel with this purpose, first, establishment dates of universities, number of universities by years as well as number of universities established during the periods of each presidents of Turkish Council of Higher Education are listed. Also, spread to all provinces as of 2008, the distribution of the number of universities with regard to provinces is given. On the other hand, development of Turkish higher education by years is examined by using several quantitative indicators about higher education. Thus, number of students in higher education, total number of academic staffs as well as those with PhD, improvement in the number of students per academic staff and higher education gross enrollment rates by years are shown. Furthermore, especially for big provinces in Turkey (Ankara, İstanbul and İzmir) number of universities, number of students in higher education and higher education gross enrollment rates are provided. Distribution of higher education students according to higher education institutions, higher education programs and education types in 2011 is presented as well as distribution of academic staffs according to higher education institutions and information about their academic positions. In addition, quantitative data about higher education bachelor and associate degrees (numbers of programs types, programs, quotas and placed students) in 2010 is given. Finally, the position of Turkish higher education in the world with respect to the number of academic publications and the change in the number of academic publications per staff by years are analyzed.

Keywords: Turkish higher education, University, Gross enrollment rate

Durmuş GÜNAY

Yürütme Kurulu Üyesi, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ankara, Türkiye
Executive Board Member, Turkish Council of Higher Education, Ankara, Turkey
dgunay@hotmail.com

Aslı GÜNAY (✉)

Uzman-Danışman, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Ankara, Türkiye
Expert Consultant, Turkish Council of Higher Education, Ankara, Turkey
agunay09@gmail.com

Geliş Tarihi/Received : 06.02.2011

Kabul Tarihi/Accepted: 15.03.2011

GİRİŞ

Cumhuriyet döneminde ilk üniversite, Cumhuriyetin kuruluşundan on yıl sonra, 1933'de kurulmuştur. 31 Mayıs 1933 tarihinde çıkarılan 2252 Sayılı, 14 Maddelik kanun 1 Haziran 1933'de yürürlüğe girmiştir (Tablo 1). Bu Kanun ile Osmanlı Üniversitesi demek olan "Darülfünun", İstanbul Darülfünunu, "31 Temmuz 1933 tarihinden itibaren mülgadır", yani ortadan kaldırılmıştır. Maarif Vekilliği, 1 Ağustos 1933'den itibaren, İstanbul'da, "İstanbul Üniversitesi" adı altında yeni bir müesseseye kurmağa memur edilmiştir (Dölen, 2009 ve İhsanoğlu, 2010).

İstanbul Üniversitesi Kanunundan 10 gün sonra, 10 Haziran 1933'de "Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Kanunu" (Kanun No: 2291, Kabul Tarihi: 10 Haziran 1933) çıkarılmıştır. Kanun 30 madde ile 7 muvakkat (geçici) maddeden oluşmuştur. Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü de Üniversite yapısına sahiptir. Rektör, Prorektör, Divan, Tedris Heyeti, Enstitü Büyük Meclisi, Fakülte Meclisi ve Dekanları vardır. Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Kanununun 2. Maddesi şöyledir: "Madde: 2. Enstitü: Tabii İlimler, Ziraat, Baytar ve Ziraat Sanatları namıyla 4 fakülteden mürekkep akademik bir müessesedir. Ders okutur, kendi sahasında ilmi ve fenni araştırmalar yapar, rey ve fikirler verir ve neşriyatta bulunur".

1946'da "Üniversiteler Kanunu" (Kanun No: 4936, Kabul Tarihi: 13 Haziran 1946) çıkarılmıştır. Kanun 81 maddeden ve 17 geçici maddeden oluşmuştur. Bu Kanuna göre, üniversiteler "genel özerkliğe ve tüzel kişiliğe", fakülteler ise, "bilim ve yönetim özerkliğine ve tüzel kişiliğe" sahiptirler.

1961 Anayasasına "üniversite" ile ilgili bir madde konulmuştur: Madde-120. Böylece, Üniversite, Anayasaya girmiştir. Bu maddeye göre, üniversiteler, bilimsel ve idari özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Öğretim elemanları siyasi partilere üye olabilirler ve siyasi partilerin genel merkezlerinde görev alabilirler. Üniversite organları ve öğretim elemanları kendi organları dışında başka makamlarca görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

1971'de Anayasanın 120. Maddesinde değişiklik yapılmıştır. Üniversitede öğrenim ve öğretim özgürlüğü tehlikeye düştüğünde dış müdahaleye izin veren bir hüküm eklenmiştir.

1973'de "Üniversiteler Kanunu" (Kanun No: 1750, Kabul Tarihi: 20 Haziran 1973, 85 Madde ve 12 Geçici Maddeden oluşmuştur) çıkmıştır. **Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ilk kez bu Kanunun 4. Maddesinde yer almıştır. Ancak daha sonra Anayasa Mahkemesi tarafından bu madde iptal edilmiştir.**

1981'de, "Yükseköğretim Kanunu" (Kanun No: 2547, Kabul Tarihi: 4 Kasım 1981) çıkarılmıştır. Kanun 68 maddeden ve 28 geçici maddeden oluşmuştur. Cumhuriyet Dönemi boyunca yapılan düzenlemelerden, 1933, 1946 ve 1981 düzenlemeleri "Reform" olarak nitelendirilmektedir (Ataunal,1993).

Yukardaki kısa açıklamalardan da görüldüğü gibi, toplumsal ve siyasal kırılmaların olduğu zamanlarda, yükseköğretim alanında da düzenlemeler yapılmıştır.

TÜRKİYE'DE ÜNİVERSİTE SAYISININ GELİŞİMİ

Türkiye'deki üniversitelerin kuruluş tarihleri, kanun no ve kurulduğu iller Tablo 2'de gösterilmiştir. Kuruluş tarihlerine göre hazırlanan Şekil 1 ve Şekil 2'de devlet ve vakıf üniversitelerinin yıllara göre sayıları gösterilirken; Şekil 3'de yıllara göre toplam üniversite sayıları gösterilmektedir. Türkiye'de İstanbul Üniversitesinin kurulduğu 1933 yılından 1982 yılına kadar üniversite sayılarında sürekli bir artış gözlenmiş ve 1982 öncesinde toplam üniversite sayısı 19'a ulaşmıştır. 1982 yılında 8 yeni devlet üniversitesi daha kurulmuş ve üniversite sayısı 27'ye yükselmiştir. 1984 yılında ilk vakıf üniversitesi olan İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi kurulmuştur. 1987 yılı itibarıyla 29 olan toplam üniversite sayısı 1992 yılında kurulan 24 yeni üniversiteyle (23 devlet üniversitesi ve 1 vakıf üniversitesi) 53'e yükselmiştir. Bu durumda Türk yükseköğretiminde 1992 yılının üniversite sayısında görülen büyüme açısından bir dönüm noktası olduğunu söylemek yanlış olmaz.

1992 yılından sonra 2006 yılına kadar ki sürede görülen toplam üniversite sayısındaki artış vakıf üniversitelerinin sayısında görülen artıştan kaynaklanmıştır. Çünkü 1994 yılı itibarıyla 53 olan devlet üniversiteleri sayısında 2006 yılına kadar hiçbir değişim olmazken; 1994 yılında 3 olan vakıf üniversitelerinin sayısı 2006 öncesinde 24'e ulaşmıştır. 2006 yılında 15 devlet ve 1 vakıf, 2007 yılında 17 devlet ve 5 vakıf, 2008 yılında 9 devlet ve 6 vakıf, 2009 yılında 9 vakıf, 2010 yılında 8 devlet ve 9 vakıf ve 2011 yılında 1 devlet ve 8 vakıf üniversitesi kurulmuştur. Bir başka ifadeyle; 2006 yılından günümüze kadar 50'si devlet ve 38'i vakıf olmak üzere toplam 88 yeni üniversite kurulmuştur. 2011 yılı itibarıyla devlet üniversitesi sayısı 103'e ve vakıf üniversitesi sayısı 62'ye ulaşırken toplam üniversite sayısı 165'e yükselmiştir. Bu durumda 2006 yılından önce 77 olan toplam üniversite sayısı 2006 yılından sonra yaklaşık %115'lik artış göstermiş ve 165'e yükselmiştir. Böylece 1992 yılından sonra 2006 yılının da Türk yükseköğretiminde üniversite sayılarında görülen artış bakımından önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. 1933'den 2006 yılına kadar 73 yılda 77 üniversite kurulmuş, ancak 2006'dan 2011 yılına kadar 6 yılda 88 üniversite kurulmuştur.

Tablo 1: Temel Yasalar

31 Mayıs	1933 Tarih ve 2252 Sayılı Üniversite Kanunu
13 Haziran	1946 Tarih ve 4936 Sayılı Üniversiteler Kanunu
27 Ekim	1960 Tarih ve 115 Sayılı, 4936 sayılı Kanunun Bazı Maddelerini Değiştiren Kanun
20 Haziran	1973 Tarih ve 1750 Sayılı Üniversiteler Kanunu
4 Kasım	1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu

Kaynak: (Tekeli, 2010). *Tarihsel Bağlamı İçinde Türkiye'de Yükseköğretimin ve YÖK'ün Tarihi*, s.194.

Tablo 3’de YÖK Başkanlarının görev dönemlerinde kurulan üniversiteler ve sayıları gösterilmiştir. YÖK kurulmadan önce Türkiye’de kurulan toplam üniversite sayısı 19’dur. YÖK’ün kurulmasından sonra Prof. Dr. İhsan Doğramacı döneminde 34, Prof. Dr. Mehmet Sağlam döneminde 3, Prof. Dr. Kemal Gürüz

döneminde 21, Prof. Dr. Erdoğan Teziç döneminde 38 ve halen görevde olan Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan döneminde 50 üniversite kurulmuştur. Ayrıca Prof. Dr. İhsan Doğramacı, Prof. Dr. Mehmet Sağlam ve Prof. Dr. Erdoğan Teziç dönemlerinde kurulan devlet üniversitesi sayısının kurulan vakıf üniversitesi sayı-

Tablo 2: Kuruluş Yıllarına Göre Üniversiteler

	İL	ÜNİVERSİTENİN ADI	Kuruluş Kanununun Resmi Gazetede Yayınlanma Tarihi ve Kanun Numarası	KURULUŞ YILI
1	İstanbul	İSTANBUL	06/06/1933-2252	1933
2	İstanbul	İSTANBUL TEKNİK	20/07/1944-4619	1944
3	Ankara	ANKARA	18/06/1946-4936	1946
4	İzmir	EGE	27/05/1955-6595	1955
5	Trabzon	KARADENİZ TEKNİK	27/05/1955-6594	1955
6	Ankara	ORTA DOĞU TEKNİK*	04/06/1959-7307	1956
7	Erzurum	ATATÜRK	07/06/1957-6990	1957
8	Ankara	HACETTEPE	08/07/1967-892	1967
9	İstanbul	BOĞAZIÇI	12/09/1971-1487	1971
10	Adana	ÇUKUROVA	30/11/1973-1786	1973
11	Diyarbakır	DİCLE	30/11/1973-1785	1973
12	Eskişehir	ANADOLU	30/11/1973-1787	1973
13	Sivas	CUMHURİYET	09/02/1974-1788	1974
14	Bursa	ULUDAĞ	11/04/1975-1873	1975
15	Elazığ	FIRAT	11/04/1975-1873	1975
16	Konya	SELÇUK	11/04/1975-1873	1975
17	Malatya	İNÖNÜ	03/04/1975-1872	1975
18	Samsun	ONDOKUZ MAYIS	11/04/1975-1873	1975
19	Kayseri	ERCİYES	18/11/1978-2175	1978
20	Ankara	GAZİ**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
21	Antalya	AKDENİZ**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
22	Edirne	TRAKYA**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
23	İstanbul	MARMARA**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
24	İstanbul	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
25	İstanbul	YILDIZ TEKNİK**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
26	İzmir	DOKUZ EYLÜL**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
27	Van	YÜZÜNCÜ YIL**	20/07/1982-41 (KHK)	1982
28	Ankara	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT***	07/03/1992-3785	1984
29	Gaziantep	GAZİANTEP	27/06/1987-3389	1987
30	Afyonkarahisar	AFYON KOCATEPE	11/07/1992-3837	1992
31	Aydın	ADNAN MENDERES	11/07/1992-3837	1992
32	Balıkesir	BALIKESİR	11/07/1992-3837	1992
33	Bolu	ABANT İZZET BAYSAL	11/07/1992-3837	1992
34	Çanakkale	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART	11/07/1992-3837	1992
35	Denizli	PAMUKKALE	11/07/1992-3837	1992
36	Hatay	MUSTAFA KEMAL	11/07/1992-3837	1992
37	Isparta	SÜLEYMAN DEMİREL	11/07/1992-3837	1992
38	İzmir	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ E	11/07/1992-3837	1992
39	Kahramanmaraş	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM	11/07/1992-3837	1992
40	Kars	KAFKAS	11/07/1992-3837	1992
41	Kırıkkale	KIRIKKALE	11/07/1992-3837	1992

Tablo 2: Devam

42	Kocaeli	GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ E	11/07/1992-3837	1992
43	Kocaeli	KOCAELİ	11/07/1992-3837	1992
44	Kütahya	DUMLUPINAR	11/07/1992-3837	1992
45	Manisa	CELAL BAYAR	11/07/1992-3837	1992
46	Mersin	MERSİN	11/07/1992-3837	1992
47	Muğla	MUĞLA	11/07/1992-3837	1992
48	Niğde	NİĞDE	11/07/1992-3837	1992
49	Sakarya	SAKARYA	11/07/1992-3837	1992
50	Şanlıurfa	HARRAN	11/07/1992-3837	1992
51	Tokat	GAZİOSMANPAŞA	11/07/1992-3837	1992
52	Zonguldak	ZONGULDAK KARAEMLAS	11/07/1992-3837	1992
53	İstanbul	KOÇ	07/03/1992-3785	1992
54	Eskişehir	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	18/08/1993-496 (KHK)	1993
55	Ankara	BAŞKENT****	14/09/1993-515 (KHK)	1993
56	İstanbul	GALATASARAY	06/06/1994-3993	1994
57	İstanbul	FATİH	07/06/1996-4142	1996
58	İstanbul	IŞIK	07/06/1996-4142	1996
59	İstanbul	İSTANBUL BİLGİ	07/06/1996-4142	1996
60	İstanbul	SABANCI	07/06/1996-4142	1996
61	İstanbul	YEDİTEPE	07/06/1996-4142	1996
62	İstanbul	KADİR HAS*****	30/05/1997-4263	1997
63	Ankara	ATILIM	15/07/1997-4281	1997
64	Ankara	ÇANKAYA	15/07/1997-4282	1997
65	İstanbul	BEYKENT	15/07/1997-4282	1997
66	İstanbul	DOĞUŞ	15/07/1997-4281	1997
67	İstanbul	İSTANBUL KÜLTÜR	15/07/1997-4281	1997
68	İstanbul	MALTEPE	15/07/1997-4282	1997
69	Mersin	ÇAĞ	15/07/1997-4282	1997
70	İstanbul	BAHÇEŞEHİR	18/01/1998-4324	1998
71	İstanbul	HALIÇ	18/01/1998-4324	1998
72	Ankara	UFUK	18/12/1999-4488	1999
73	İstanbul	OKAN	18/12/1999-4488	1999
74	İzmir	İZMİR EKONOMİ	14/04/2001-4633	2001
75	İzmir	YAŞAR	14/04/2001-4633	2001
76	İstanbul	İSTANBUL TİCARET	14/04/2001-4633	2001
77	Ankara	TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ	01/07/2003-4909	2003
78	Adıyaman	ADİYAMAN	17/03/2006-5467	2006
79	Aksaray	AKSARAY	17/03/2006-5467	2006
80	Amasya	AMASYA	17/03/2006-5467	2006
81	Burdur	MEHMET AKİF ERSOY	17/03/2006-5467	2006
82	Çorum	HİTİT	17/03/2006-5467	2006
83	Düzce	DÜZCE	17/03/2006-5467	2006
84	Erzincan	ERZİNCAN	17/03/2006-5467	2006
85	Giresun	GİRESUN	17/03/2006-5467	2006
86	Kastamonu	KASTAMONU	17/03/2006-5467	2006
87	Kırşehir	AHİ EVRAN	17/03/2006-5467	2006
88	Ordu	ORDU	17/03/2006-5467	2006
89	Rize	RİZE	17/03/2006-5467	2006

Tablo 2: Devam

90	Tekirdağ	NAMIK KEMAL	17/03/2006-5467	2006
91	Uşak	UŞAK	17/03/2006-5467	2006
92	Yozgat	BOZOK	17/03/2006-5467	2006
93	İstanbul	İSTANBUL BİLİM	28/03/2006-5475	2006
94	Ağrı	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN	29/05/2007-5662	2007
95	Artvin	ARTVİN ÇORUH	29/05/2007-5662	2007
96	Batman	BATMAN	29/05/2007-5662	2007
97	Bilecik	BİLECİK	29/05/2007-5662	2007
98	Bingöl	BİNGÖL	29/05/2007-5662	2007
99	Bitlis	BİTLİS EREN	29/05/2007-5662	2007
100	Çankırı	ÇANKIRI KARATEKİN	29/05/2007-5662	2007
101	Karabük	KARABÜK	29/05/2007-5662	2007
102	Karaman	KARAMANOĞLU MEHMETBEY	29/05/2007-5662	2007
103	Kırklareli	KIRKLARELİ	29/05/2007-5662	2007
104	Kilis	KİLİS 7 ARALIK	29/05/2007-5662	2007
105	Mardin	MARDİN ARTUKLU	29/05/2007-5662	2007
106	Muş	MUŞ ALPARSLAN	29/05/2007-5662	2007
107	Nevşehir	NEVŞEHİR	29/05/2007-5662	2007
108	Osmaniye	OSMANİYE KORKUT ATA	29/05/2007-5662	2007
109	Siirt	SİİRT	29/05/2007-5662	2007
110	Sinop	SİNOP	29/05/2007-5662	2007
111	İstanbul	ACIBADEM	18/05/2007-5656	2007
112	İstanbul	İSTANBUL AREL	18/05/2007-5656	2007
113	İstanbul	İSTANBUL AYDIN	18/05/2007-5656	2007
114	İstanbul	ÖZYEGİN	18/05/2007-5656	2007
115	İzmir	İZMİR	18/05/2007-5656	2007
116	Ardahan	ARDAHAN	31/05/2008-5765	2008
117	Bartın	BARTIN	31/05/2008-5765	2008
118	Bayburt	BAYBURT	31/05/2008-5765	2008
119	Gümüşhane	GÜMÜŞHANE	31/05/2008-5765	2008
120	Hakkari	HAKKARİ	31/05/2008-5765	2008
121	İğdir	İĞDIR	31/05/2008-5765	2008
122	Şırnak	ŞIRNAK	31/05/2008-5765	2008
123	Tunceli	TUNCELİ	31/05/2008-5765	2008
124	Yalova	YALOVA	31/05/2008-5765	2008
125	İstanbul	PİRİ REİS	08/02/2008-5733	2008
126	İstanbul	İSTANBUL KEMERBURGAZ	31/05/2008-5765	2008
127	İstanbul	İSTANBUL ŞEHİR	31/05/2008-5765	2008
128	İzmir	GEDİZ	19/08/2008-5796	2008
129	Gaziantep	GAZİKENT	19/08/2008-5796	2008
130	Kayseri	MELİKŞAH	19/08/2008-5799	2008
131	Gaziantep	ZİRVE	28/02/2009-5839	2009
132	İstanbul	YENİ YÜZYIL	28/02/2009-5839	2009
133	Mersin	TOROS	07/07/2009-5913	2009
134	İstanbul	İSTANBUL MEDİPOL	07/07/2009-5913	2009
135	Konya	KTO KARATAY	07/07/2009-5913	2009
136	Konya	MEVLANA	07/07/2009-5913	2009
137	Kayseri	NUH NACİ YAZGAN	07/07/2009-5913	2009

Tablo 2: Devam

138	Ankara	TURGUT ÖZAL	07/07/2009-5913	2009
139	Ankara	TED	07/07/2009-5913	2009
140	İstanbul	TÜRK- ALMAN	10/04/2010-5979	2010
141	Ankara	YILDIRIM BEYAZIT	21/07/2010-6005	2010
142	Bursa	BURSA TEKNİK	21/07/2010-6005	2010
143	İstanbul	İSTANBUL MEDENİYET	21/07/2010-6005	2010
144	İzmir	İZMİR KATİP ÇELEBİ	21/07/2010-6005	2010
145	Konya	KONYA	21/07/2010-6005	2010
146	Erzurum	ERZURUM TEKNİK	21/07/2010-6005	2010
147	Kayseri	KAYSERİ ABDULLAH GÜL	21/07/2010-6005	2010
148	İstanbul	FATİH SULTAN MEHMET VAKIF	24/04/2010-5981	2010
149	İstanbul	İSTANBUL 29 MAYIS	24/04/2010-5981	2010
150	İstanbul	SÜLEYMAN ŞAH	24/04/2010-5981	2010
151	İstanbul	İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM	24/04/2010-5981	2010
152	İstanbul	BEZMİALEM VAKIF	24/04/2010-5981	2010
153	Samsun	CANİK BAŞARI	24/04/2010-5981	2010
154	Antalya	ULUSLARARASI ANTALYA	21/07/2010-6005	2010
155	İzmir	ŞİFA	10/12/2010-6082	2010
156	Trabzon	AVRASYA	10/12/2010-6082	2010
157	Adana	ADANA BİLİM ve TEKNOLOJİ	14/04/2011-6218	2011
158	İstanbul	İSTANBUL GELİŞİM	03/03/2011-6114	2011
159	İstanbul	ÜSKÜDAR	03/03/2011-6114	2011
160	İstanbul	GEDİK	03/03/2011-6114	2011
161	Bursa	BURSA ORHANGAZİ	03/03/2011-6114	2011
162	Antalya	ALANYA HAMDULLAH EMİN PAŞA	03/03/2011-6114	2011
163	Ankara	TÜRK HAVA KURUMU	03/03/2011-6114	2011
164	Ankara	ANKARA BİLGE	03/03/2011-6114	2011
165	Ankara	ALTIN KOZA	03/03/2011-6114	2011

* 1956 yılında "Orta Doğu Yüksek Teknoloji Enstitüsü" adıyla eğitime başlamış, 1959'da kuruluş kanunu yürürlüğe girmiştir.

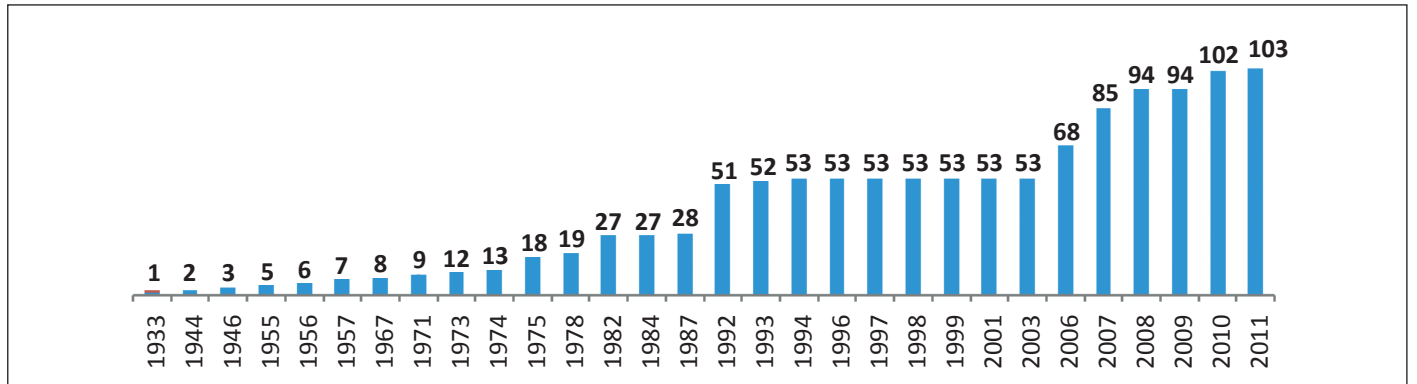
** 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) yürürlüğe girdikten sonra 2809 sayılı kanun çıkarılarak 30/03/1983 tarihinde resmi gazetede yayımlanmıştır.

*** İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi 20/10/1984 tarihinde kurulmuştur; fakat kuruluş yasası gecikmiş olarak 1992 yılında çıkarılmıştır.

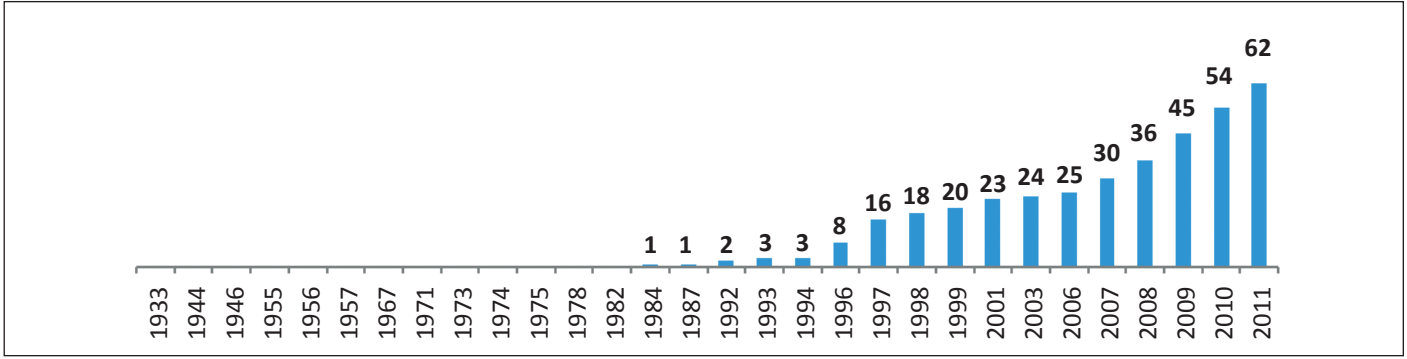
**** Başkent Üniversitesinin kuruluş işlemleri 1993 yılında Kanun Hükmünde bir kararnameyle tamamlanmıştır ve 15/01/1994 tarihli resmi gazetede yayınlanan 3961 sayılı kanun ile kurulmuştur.

***** Kadir Has Üniversitesi 07/03/1992 tarihli resmi gazetede yayınlanan 3785 sayılı kanun ile kurulmuştur. Ama üniversite 1992 yılında kurulamayınca, 1997 yılında yeni bir kanun çıkarılmıştır.

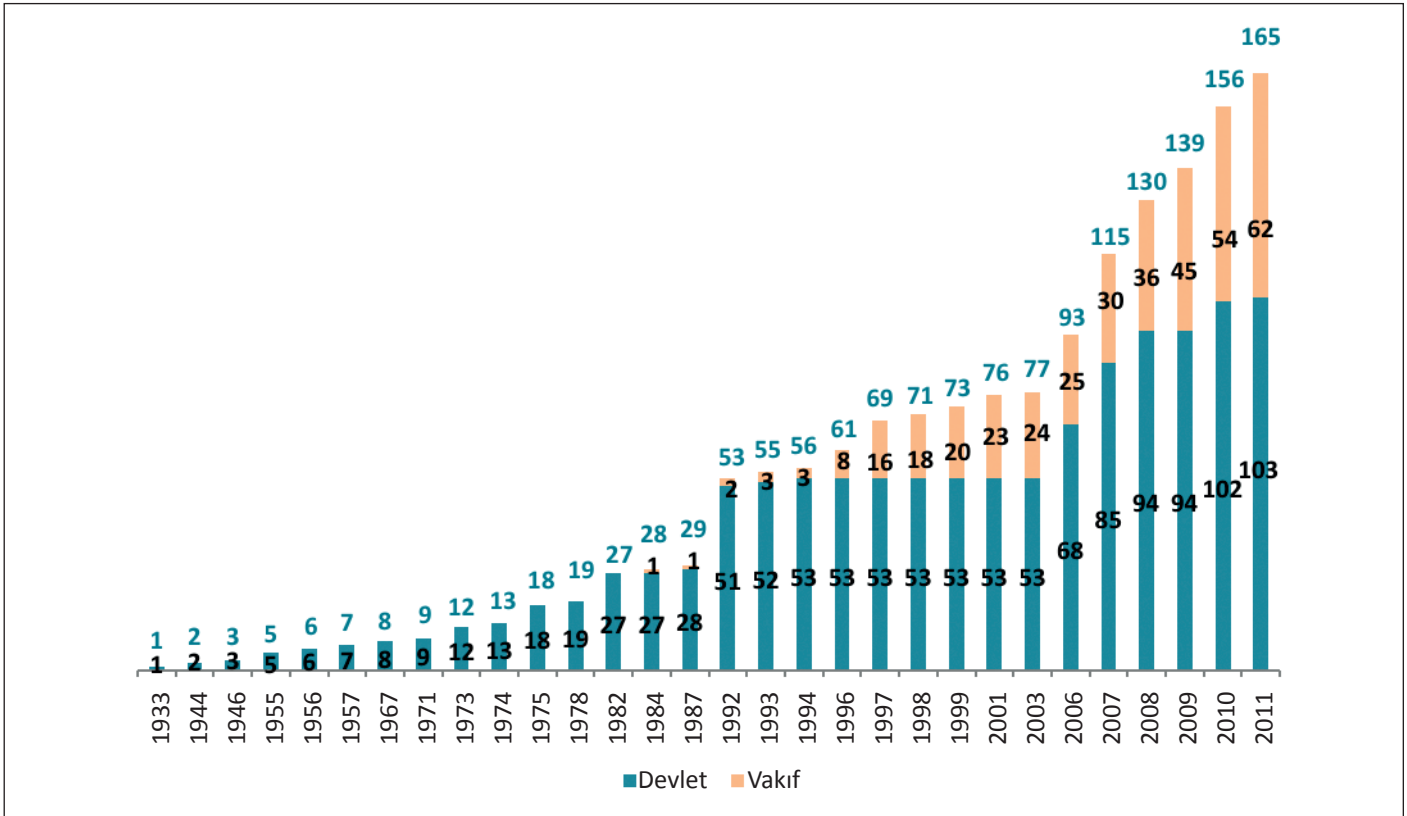
Not: Vakıf Üniversiteleri italik yazılmıştır.

Şekil 1: Türkiye'de Yıllara Göre Devlet Üniversitelerinin Sayısı (1933-2011).

Şekil 2: Türkiye’de Yıllara Göre Vakıf Üniversitelerinin Sayısı (1933-2011).

Şekil 3: Türkiye’de Yıllara Göre Toplam Üniversite Sayıları (1933-2011).

sından oldukça yüksek olduğu görülürken; Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan döneminde ise kurulan vakıf üniversite sayısının kurulan devlet üniversitesi sayısından yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan sekiz yıl süren Prof. Dr. Kemal Gürüz döneminde hiç devlet üniversitesi kurulmamıştır.

Tablo 4’de üniversite sayılarına göre illerin sıralaması verilirken; Tablo 5’de illerimizde bulunan üniversiteler gösterilmiştir. Türkiye’de 2008 yılı itibarıyla üniversite kurulmayan il bulunmamaktadır. Fakat 81 ilin sadece 15’inde birden fazla üniversite bulunmaktadır ve bu 15 ilde bulunan toplam üniversite sayısı 99’dur. Bir başka ifadeyle; ülkemizdeki toplam 165 üniversitenin %60’ı Tablo 4’de gösterilen 15 ilimizde bulunurken; %40’ı diğer illerimizdedir. Ayrıca İstanbul, Ankara ve İzmir’deki üniversitelerin toplam sayısı 67’dir ve bu üç ilimizdeki üniver-

site sayısı Türkiye’deki üniversitelerin yaklaşık %40’ını oluşturmaktadır.

YÜKSEKÖĞRETİME DAİR SAYISAL GÖSTERGELER

Yükseköğretim Kurumlarının Sayısı

Türkiye’de 2011 yılı itibarıyla 103 devlet üniversitesi, 62 vakıf üniversitesi, 7 vakıf meslek yüksekokulu ve 10 diğer eğitim kurumu olmak üzere toplam 182 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır (Tablo 6).

Yükseköğretim Öğrencilerinin Sayısı

Türkiye’de 1930-31 ders yılında İstanbul Darülfünununun (İstanbul Üniversitesi) 2.167 öğrencisi vardı ve 1942-1943 yılında

Tablo 3: YÖK Başkanlarının Dönemlerinde Kurulan Üniversiteler

YÖK Başkanları	Dönemi	Kurulan Üniversiteler	(D+V)*	Toplam
Prof. Dr. İhsan Doğramacı	21.12.1981 - 09.07.1992 (10 yıl, 6 ay, 18 gün)	(1982) Gazi, Akdeniz, Trakya, Marmara, Mimar Sinan Güzel Sanatlar, Yıldız Teknik, Dokuz Eylül, Yüzüncü Yıl; (1984) <u>İhsan Doğramacı Bilkent</u> ; (1987) Gaziantep; (1992) Afyon Kocatepe, Adnan Menderes, Balıkesir, Abant İzzet Baysal, Çanakkale Onsekiz Mart, Pamukkale, Mustafa Kemal, Süleyman Demirel, İzmir Yüksek Teknoloji E, Kahramanmaraş Sütçü İmam, Kafkas, Kırıkkale, Gebze Yüksek Teknoloji E, Kocaeli, Dumlupınar, Celal Bayar, Mersin, Muğla, Niğde, Sakarya, Harran, Gaziosmanpaşa, Zonguldak Karaelmas, <u>Koç</u>	32+2	34
Prof. Dr. Mehmet Sağlam	15.07.1992- 03.11.1995 (3 yıl, 3 ay, 19 gün)	(1993) Osmangazi, <u>Başkent</u> ; (1994) Galatasaray;	2+1	3
Prof. Dr. Kemal Gürüz	06.12.1995- 06.12.2003 (8 yıl)	(1996) <u>Fatih, Işık, İstanbul Bilgi, Sabancı, Yeditepe</u> ; (1997) <u>Kadir Has, Atılım, Çankaya, Beykent, Doğuş, İstanbul Kültür, Maltepe, Çağ</u> ; (1998) <u>Bahçeşehir, Haliç</u> ; (1999) <u>Ufuk, Okan</u> ; (2001) <u>İzmir Ekonomi, Yaşar, İstanbul Ticaret</u> ; (2003) <u>TOBB Ekonomi ve Teknoloji</u>	0+21	21
Prof. Dr. Erdoğan Teziç	09.12.2003- 09.12.2007 (4 yıl)	(2006) Adıyaman, Aksaray, Amasya, Mehmet Akif Ersoy, Hitit, Düzce, Erzincan, Giresun, Kastamonu, Ahi Evran, Ordu, Rize, Namık Kemal, Uşak, Bozok, <u>İstanbul Bilim</u> ; (2007) Ağrı İbrahim Çeçen, Artvin Çoruh, Batman, Bilecik, Bingöl, Bitlis Eren, Çankırı Karatekin, Karabük, Karamanoğlu Mehmetbey, Kırklareli, Kilis 7 Aralık, Mardin Artuklu, Muş Alparslan, Nevşehir, Osmaniye Korkut Ata, Siirt, Sinop, <u>Acıbadem, İstanbul Arel, İstanbul Aydın, Özyeğin, İzmir</u> ;	32+6	38
Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan	11.12.2007 -	(2008) Ardahan, Bartın, Bayburt, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Şırnak, Tunceli, Yalova, <u>Piri Reis, İstanbul Kemerburgaz, İstanbul Şehir, Gediz, Gazikent, Melikşah</u> ; (2009) <u>Zirve, Yeni Yüzyıl, Toros, İstanbul Medipol, KTO Karatay, Mevlana, Nuh Naci Yazgan, Turgut Özal, TED</u> ; (2010) Türk-Alman, Yıldırım Beyazıt, Bursa Teknik, İstanbul Medeniyet, İzmir Katip Çelebi, Konya, Erzurum Teknik, Kayseri Abdullah Gül, <u>Fatih Sultan Mehmet Vakıf, İstanbul 29 Mayıs, Süleyman Şah, İstanbul Sabahattin Zaim, Bezmialem Vakıf, Canik Başarı, Uluslararası Antalya, Şifa, Avrasya</u> ; (2011) <u>İstanbul Gelişim, Üsküdar, Gedik, Bursa Orhangazi, Alanya</u> <u>Hamdullah Emin Paşa, Türk Hava Kurumu, Ankara Bilge, Altın Koza, Adana Bilim ve Teknoloji</u>	18+32	50

*D: Devlet Üniversitesi ve V: Vakıf Üniversitesi

Tablo 4: Üniversite Sayılarına Göre İllerin Sıralaması

	İL	(D+V)*	Toplam Üniversite
1	İSTANBUL	9+33	42
2	ANKARA	5+11	16
3	İZMİR	4+5	9
4	KAYSERİ	2+2	4
5	KONYA	2+2	4
6	ANTALYA	1+2	3
7	BURSA	2+1	3
8	GAZİANTEP	1+2	3
9	MERSİN	1+2	3
10	ERZURUM	2+0	2
11	ESKİŞEHİR	2+0	2
12	KOCAELİ	2+0	2
13	ADANA	2+0	2
14	SAMSUN	1+1	2
15	TRABZON	1+1	2
	DİĞER İLLER	66+0	66

*D: Devlet Üniversitesi ve V: Vakıf Üniversitesi

Tablo 5: İllere Göre Üniversitelerin Dağılımı

	İL	Ünİ. SAYISI	ÜNİVERSİTENİN ADI*
1	ADANA	2	ÇUKUROVA
2			ADANA BİLİM ve TEKNOLOJİ
3	ADİYAMAN	1	ADİYAMAN
4	AFYONKARAHİSAR	1	AFYON KOCATEPE
5	AĞRI	1	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN
6	AKSARAY	1	AKSARAY
7	AMASYA	1	AMASYA
8	ANKARA	16	ANKARA
9			ORTA DOĞU TEKNİK
10			HACETTEPE
11			GAZİ
12			YILDIRIM BEYAZIT
13			İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT
14			BAŞKENT
15			ATILIM
16			ÇANKAYA
17			UFUK
18			TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
19			TURGUT ÖZAL
20			TED
21			TÜRK HAVA KURUMU
22			ANKARA BİLGE
23			ALTIN KOZA
24	ANTALYA	3	AKDENİZ
25			ULUSLARARASI ANTALYA
26			ALANYA HAMDULLAH EMİN PAŞA

Tablo 5: Devam

27	ARDAHAN	1	ARDAHAN
28	ARTVİN	1	ARTVİN ÇORUH
29	AYDIN	1	ADNAN MENDERES
30	BALIKESİR	1	BALIKESİR
31	BARTIN	1	BARTIN
32	BATMAN	1	BATMAN
33	BAYBURT	1	BAYBURT
34	BİLECİK	1	BİLECİK
35	BİNGÖL	1	BİNGÖL
36	BİTLİS	1	BİTLİS EREN
37	BOLU	1	ABANT İZZET BAYSAL
38	BURDUR	1	MEHMET AKİF ERSOY
39	BURSA	3	ULUDAĞ
40			BURSA TEKNİK
41			<i>BURSA ORHANGAZİ</i>
42	ÇANAKKALE	1	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART
43	ÇANKIRI	1	ÇANKIRI KARATEKİN
44	ÇORUM	1	HİTİT
45	DENİZLİ	1	PAMUKKALE
46	DİYARBAKIR	1	DİCLE
47	DÜZCE	1	DÜZCE
48	EDİRNE	1	TRAKYA
49	ELAZIĞ	1	FIRAT
50	ERZİNCAN	1	ERZİNCAN
51	ERZURUM	2	ATATÜRK
52			ERZURUM TEKNİK
53	ESKİŞEHİR	2	ANADOLU
54			OSMANGAZİ
55	GAZİANTEP	3	GAZİANTEP
56			<i>GAZİKENT</i>
57			<i>ZİRVE</i>
58	GİRESUN	1	GİRESUN
59	GÜMÜŞHANE	1	GÜMÜŞHANE
60	HAKKARİ	1	HAKKARİ
61	HATAY	1	MUSTAFA KEMAL
62	IĞDIR	1	IĞDIR
63	ISPARTA	1	SÜLEYMAN DEMİREL
64	İSTANBUL	42	İSTANBUL
65			İSTANBUL TEKNİK
66			BOĞAZIÇI
67			MARMARA
68			MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR
69			YILDIZ TEKNİK
70			GALATASARAY
71			TÜRK- ALMAN
72			İSTANBUL MEDENİYET
73			<i>KOÇ</i>
74			<i>FATİH</i>
75			<i>IŞIK</i>
76			<i>İSTANBUL BİLGİ</i>

Tablo 5: Devam

77			SABANCI
78			YEDİTEPE
79			KADİR HAS
80			BEYKENT
81			DOĞUŞ
82			İSTANBUL KÜLTÜR
83			MALTEPE
84			BAHÇEŞEHİR
85			HALIÇ
86			OKAN
87			İSTANBUL TİCARET
88			İSTANBUL BİLİM
89			ACIBADEM
90			İSTANBUL AREL
91			İSTANBUL AYDIN
92			ÖZYEGİN
93			PİRİ REİS
94			İSTANBUL KEMERBURGAZ
95			İSTANBUL ŞEHİR
96			YENİ YÜZYIL
97			İSTANBUL MEDİPOL
98			FATİH SULTAN MEHMET VAKIF
99			İSTANBUL 29 MAYIS
100			SÜLEYMAN ŞAH
101			İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM
102			BEZMİÂLEM VAKIF
103			İSTANBUL GELİŞİM
104			ÜSKÜDAR
105			GEDİK
106	İZMİR	9	EGE
107			DOKUZ EYLÜL
108			İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
109			İZMİR KATİP ÇELEBİ
110			İZMİR EKONOMİ
111			YAŞAR
112			İZMİR
113			GEDİZ
114			ŞİFA
115	K.MARAŞ	1	K.MARAŞ SÜTÇÜ İMAM
116	KARABÜK	1	KARABÜK
117	KARAMAN	1	KARAMANOĞLU MEHMETBEY
118	KARS	1	KAFKAS
119	KASTAMONU	1	KASTAMONU
120	KAYSERİ	4	ERCİYES
121			KAYSERİ ABDULLAH GÜL
122			MELİKŞAH
123	KAYSERİ	4	NUH NACİ YAZGAN
124	KIRIKKALE	1	KIRIKKALE

Tablo 5: Devam

125	KIRKLARELİ	1	KIRKLARELİ
126	KIRŞEHİR	1	AHI EVRAN
127	KİLİS	1	KİLİS 7 ARALIK
128	KOCAELİ	2	GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
129			KOCAELİ
130	KONYA	4	SELÇUK
131			KONYA
132			KTO KARATAY
133			MEVLANA
134	KÜTAHYA	1	DUMLUPINAR
135	MALAYYA	1	İNÖNÜ
136	MANİSA	1	CELAL BAYAR
137	MARDİN	1	MARDİN ARTUKLU
138	MERSİN	3	MERSİN
139			ÇAĞ
140			TOROS
141	MUĞLA	1	MUĞLA
142	MUŞ	1	MUŞ ALPARSLAN
143	NEVŞEHİR	1	NEVŞEHİR
144	NİĞDE	1	NİĞDE
145	ORDU	1	ORDU
146	OSMANİYE	1	OSMANİYE KORKUT ATA
147	RİZE	1	RİZE
148	SAKARYA	1	SAKARYA
149	SAMSUN	2	ONDOKUZ MAYIS
150			CANİK BAŞARI
151	SİİRT	1	SİİRT
152	SİNOP	1	SİNOP
153	SİVAS	1	CUMHURİYET
154	ŞANLIURFA	1	HARRAN
155	ŞIRNAK	1	ŞIRNAK
156	TEKİRDAĞ	1	NAMIK KEMAL
157	TOKAT	1	GAZİOSMAN PAŞA
158	TRABZON	2	KARADENİZ TEKNİK
159			AVRASYA
160	TUNCELİ	1	TUNCELİ
161	UŞAK	1	UŞAK
162	VAN	1	YÜZÜNCÜ YIL
163	YALOVA	1	YALOVA
164	YOZGAT	1	BOZOK
165	ZONGULDAK	1	ZONGULDAK KARAELMAS

* Vakıf Üniversiteleri italik karakterli harf ile yazılmıştır.

yükseköğretim öğrenci sayısı 11.000'e yükselmişti¹. 1984-2011 yılları arasındaki yükseköğretim öğrenci sayılarındaki değişim Şekil 4'de gösterilmiştir. 1984-2011 yılları arasında toplam yükseköğretim öğrenci sayısında sürekli bir artış görülmektedir. 1984 yılında 322.320 olan toplam yükseköğretim öğrenci

sayısı 2011 yılı itibarıyla 3.817.086'ya ulaşmıştır. 1984 yılındaki 322.320 öğrencinin 40.617'si açıköğretim programlarına, 281.703'ü ise; yüz yüze eğitim programlarına kayıtlıydı. 2011 yılında ise; açıköğretim öğrencilerinin sayısı 1.713.923 iken yüz yüze eğitim öğrencilerinin sayısı 2.103.163'dür. 2002 yılı itiba-

¹Kaynak: İlhan Tekeli: Tarihsel Bağlamı İçinde Türkiye'de Yükseköğretimin ve YÖK'ün Tarihi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s.169.

riyle açıköğretim öğrenci sayısında görülen artış 2008 yılından sonra daha da hızlanmıştır (Şekil 4). 2008 yılında 877.972 olan açıköğretim öğrenci sayısı 2011 yılı itibariyle yaklaşık %95'lik artışla 1.713.923'e ulaşmıştır. Ayrıca Şekil 4'de yüz yüze eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayısında 1984-2011 arasında sürekli bir artış görülürken; toplam yükseköğretim öğrenci sayısında 2008 yılından sonra hızlı bir artış görülmektedir. 2008 yılında 1.654.650 olan yüz yüze eğitim öğrencilerinin sayısı yaklaşık %27'lik artışla 2011 yılında 2.103.163'e yükselirken, aynı dönemde toplam yükseköğretim öğrenci sayısında yaklaşık %50'lik bir artış olmuştur.

Tablo 7'de 2010-2011 öğretim yılı itibariyle yükseköğretim öğrenci sayısının (açıköğretim öğrencileri hariç) yükseköğretim

Tablo 6: Türkiye'de Yükseköğretim Kurumlarının Sayısı (2011)

Devlet Üniversitesi	103
Vakıf Üniversitesi	62
Vakıf Meslek Yüksekokulu	7
Diğer Eğitim Kurumları	10
Toplam	182

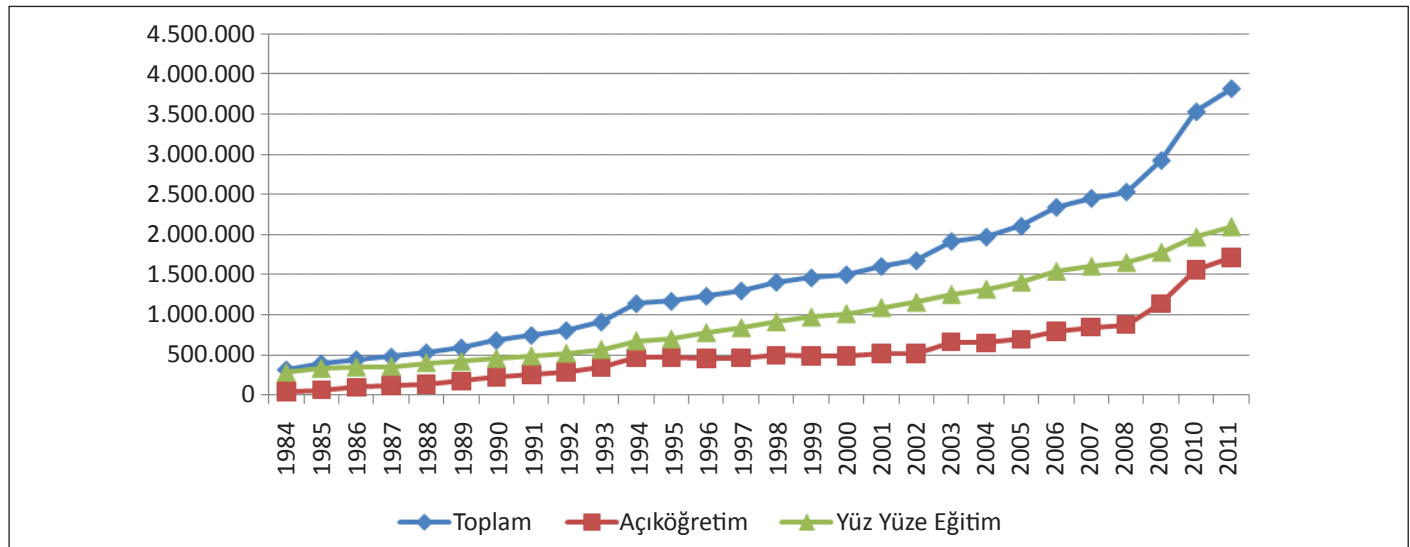
Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Tablo 7: Türkiye'de 2010-2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim Öğrenci Sayısı*

Yükseköğretim Kurumu	Önlisans*	Lisans*	Yüksek Lisans	Doktora	TUS	Toplam	(%)
Devlet Üniversitesi	560.733	1.150.347	106.514	40.349	11.968	1.869.911	88,91
Vakıf Üniversitesi	30.481	140.262	19.176	2.589	736	193.244	9,19
Vakıf MYO	3.838	-	-	-	-	3.838	0,18
Diğer Eğitim Kurumları	19.821	7.237	678	467	7.967	36.170	1,72
Toplam	614.873	1.297.846	126.368	43.405	20.671	2.103.163	100

*Açıköğretim öğrencileri dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Şekil 4: Türkiye'de Yükseköğretim Öğrenci Sayısındaki Değişim (1984-2011).

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 1984-2010).

kurumlarına göre dağılımı gösterilmiştir. Bu durumda yükseköğretim öğrencilerinin yaklaşık %89'u devlet üniversitelerinde; %9'u vakıf üniversitelerinde öğrenim görmektedir. Fakat açıköğretim öğrencileri hesaplamaya dahil edilirse yükseköğretim öğrencilerinin yaklaşık %94'ünün devlet üniversitelerine ve %5'inin vakıf üniversitelerine kayıtlı oldukları görülmektedir (Tablo 8).

Tablo 9'da yükseköğretim öğrencilerinin öğretim ve program türlerine göre dağılımları verilmiştir. 2011 yılında açıköğretim ve yüz yüze eğitim öğrencilerinin toplam yükseköğretim öğrenci sayısı içindeki paylarının sırasıyla %45 ve %55 olduğu görülmektedir.

2011 yılında önlisans ve lisans öğrencilerinin toplam yükseköğretim öğrenci sayısı (açıköğretim öğrencileri dahil) içindeki payları sırasıyla yaklaşık %28,77 ve %66,2'dir (Tablo 10). Açıköğretim öğrencileri dahil edilmediği zamanda önlisans öğrencilerinin toplam yükseköğretim öğrenci sayısı içindeki payı %29,24 ve lisans öğrencilerinin toplam yükseköğretim öğrenci sayısı içindeki payı %61,71'dir (Tablo 11). Bir başka ifadeyle; açıköğretim öğrencileri dahil edilsin ya da edilmesin Türkiye'de 2011 yılı itibariyle önlisans öğrencileri yükseköğretim öğrencilerinin yaklaşık %30'unu oluştururken; lisans öğrencileri yükseköğretim öğrencilerinin yaklaşık %60'ını oluşturmaktadır.

Tablo 8: Türkiye’de 2010-2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim Öğrenci Sayısı*

Yükseköğretim Kurumu	Önlisans*	Lisans*	Yüksek Lisans	Doktora	TUS	Toplam	(%)
Devlet	1.044.170	2.380.833	106.514	40.349	11.968	3.583.834	93,89
Vakıf	30.481	140.262	19.176	2.589	736	193.244	5,06
Vakıf MYO	3.838	-	-	-	-	3.838	0,10
Diğer Eğitim Kurumları	19.821	7.237	678	467	7.967	36.170	0,95
Toplam	1.098.310	2.528.332	126.368	43.405	20.671	3.817.086	100

*Açıköğretim öğrencileri dahil edilmiştir.

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Tablo 9: Türkiye’de 2010-2011 Yükseköğretim Öğrenci Sayısının Öğretim ve Program Türlerine Göre Dağılımı

Öğretim Türü	Program Türü	Öğrenci Sayısı	Öğrenci Sayısı	Yükseköğretim içindeki oranı
Açıköğretim	Önlisans	483.437	1.713.923	%45
	Lisans	1.230.486		
Yüz Yüze Eğitim	Önlisans	614.873	2.103.163	%55
	Lisans	1.297.846		
	Yüksek Lisans	126.368		
	Doktora	43.405		
	TUS	20.671		
Toplam		3.817.086	3.817.086	%100

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Tablo 10: Türkiye’de 2010-2011 Yükseköğretim Öğrenci Sayısının Program Türlerine Göre Dağılımı*

Önlisans	1.098.310	%28,77
Lisans	2.528.332	%66,2
Yüksek Lisans	126.368	%3,31
Doktora	43.405	%1,14
TUS	20.671	%0,54
Toplam	3.817.086	%100

*Açıköğretim öğrencileri dahil edilmiştir.

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Tablo 11: Türkiye’de 2010-2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim Öğrenci Sayısının Program Türlerine Göre Dağılımı*

Önlisans	614.873	%29,24
Lisans	1.297.846	%61,71
Yüksek Lisans	126.368	%6,01
Doktora	43.405	%2,06
TUS	20.671	%0,98
Toplam	2.103.163	%100

*Açıköğretim öğrencileri dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Yükseköğretim Öğretim Elemanlarının Sayısı

Türkiye’de 1930-31 ders yılında İstanbul Darülfünununun (İstanbul Üniversitesi) 240 olan toplam öğretim elemanı sayısı 1942-1943 yılında 1.243’e yükselmişti². Şekil 5’de 1984 ve 2011 yılları arasında Türkiye’de yükseköğretim öğretim elemanlarının ve öğretim üyelerinin sayılarında görülen değişiklikler gösterilmiştir. Hem öğretim elemanı, hem de öğretim üyesi sayısında 1984’den günümüze sürekli bir artış gözlenmektedir. 1984 yılında 20.333 olan toplam öğretim elemanı sayısı 2011 yılında 111.495’e ulaşmıştır. Ayrıca 1984 yılında 6.826 olan toplam öğretim üyesi sayısı da 2011 yılı itibarıyla 45.732’ye yükselmiştir. Öğretim elemanı sayısında özellikle 2007 yılından itibaren hızlı bir yükseliş görülmektedir. 2007 yılında 89.329 olan öğretim elemanı sayısı önce 2008 yılında 98.766’ya, 2011 yılı itibarıyla de 111.495’e yükselmiştir. Bir başka ifadeyle; öğretim elemanı sayısında 2007-2008 yılları arasında yaklaşık %10’luk bir artış olurken; 2007-2011 yılları arasındaki yükseliş yaklaşık %24 düzeyindedir. 2007 yılında 34.767 olan öğretim üyesi sayısı da 2011 yılında yaklaşık %31’lik artış göstererek 45.732’e ulaşmıştır.

Tablo 12’de 2010-2011 öğretim yılında öğretim elemanlarının yükseköğretim kurumları içindeki dağılımları gösterilmiştir. Öğretim elemanlarının yaklaşık %86’sının devlet üniversitelerinde %11’ininde vakıf üniversitelerinde çalıştıkları görülmektedir.

Tablo 13’de 2010-2011 öğretim yılında öğretim elemanlarının akademik görevlerine göre dağılımları verilmiştir. Öğretim elemanlarının %13,93’ünü profesörler, %7,61’ini doçentler, %19,48’ini yardımcı doçentler, %15,71’ini öğretim görevlileri, %7,35’ini okutmanlar, %2,92’sini uzmanlar, %32,89’unu araştırma görevlileri oluşturmaktadır. Bir başka ifadeyle Türkiye’de 2011 yılı itibarıyla öğretim üyelerinin toplam öğretim elemanı sayısı içindeki payı yaklaşık %41’dir.

Yükseköğretimde Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı

Şekil 6’da 1984-2011 yılları arasında yükseköğretimde öğretim elemanı ve öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısındaki değişim gösterilmektedir. 1984 ve 2011 yılları arasında öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 13-19 öğrenci düzeyinde-

Tablo 12: 2010-2011 Öğretim Yılında Öğretim Elemanlarının Akademik Görevlerine Göre Sayıları

Yükseköğretim Kurumu	Prof.	Doç.	Y.Doç.	Öğr.Grv.	Okutman	Uzman	Arş.Grv.	Çevirici	E.Ö.PL.	Toplam	(%)
Devlet Üniversitesi	13.565	7.507	18.582	12.720	6.066	2.929	34.485	21	16	95.891	86
Vakıf Üniversitesi	1.709	742	2818	2.922	1.907	124	2.167	-	3	12.392	11,12
Vakıf MYO	6	3	13	132	19	1	5	-	-	179	0,16
Diğer Eğitim Kurumları	249	234	304	1.746	198	203	12	2	85	3.033	2,72
Toplam	15.529	8.486	21.717	17.520	8.190	3.257	36.669	23	104	111.495	100

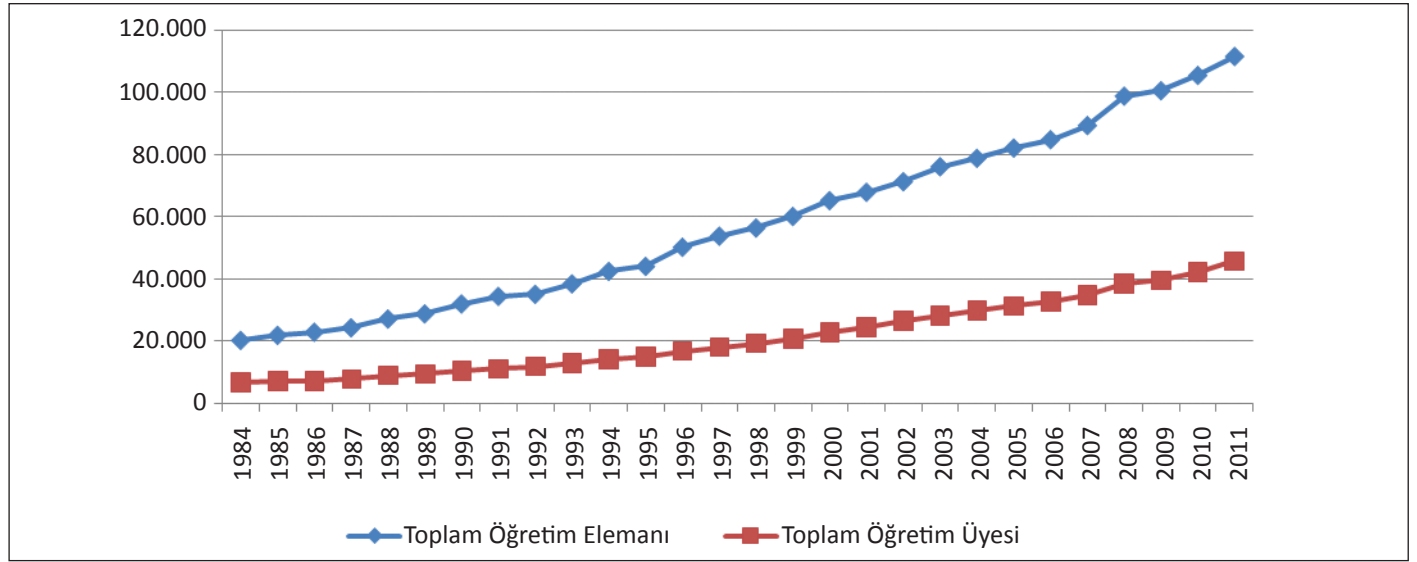
Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

Tablo 13: 2010-2011 Öğretim Yılında Öğretim Elemanlarının Akademik Görevlerine Göre Dağılımı

	Öğretim Elemanı Sayısı	(%)
Prof.	15.529	13,93
Doç.	8.486	7,61
Y.Doç.	21.717	19,48
Öğr.Grv.	17.520	15,71
Okutman	8.190	7,35
Uzman	3.257	2,92
Arş.Grv.	36.669	32,89
Çevirici	23	0,02
E.Ö.PL.	104	0,09
Toplam	111.495	100

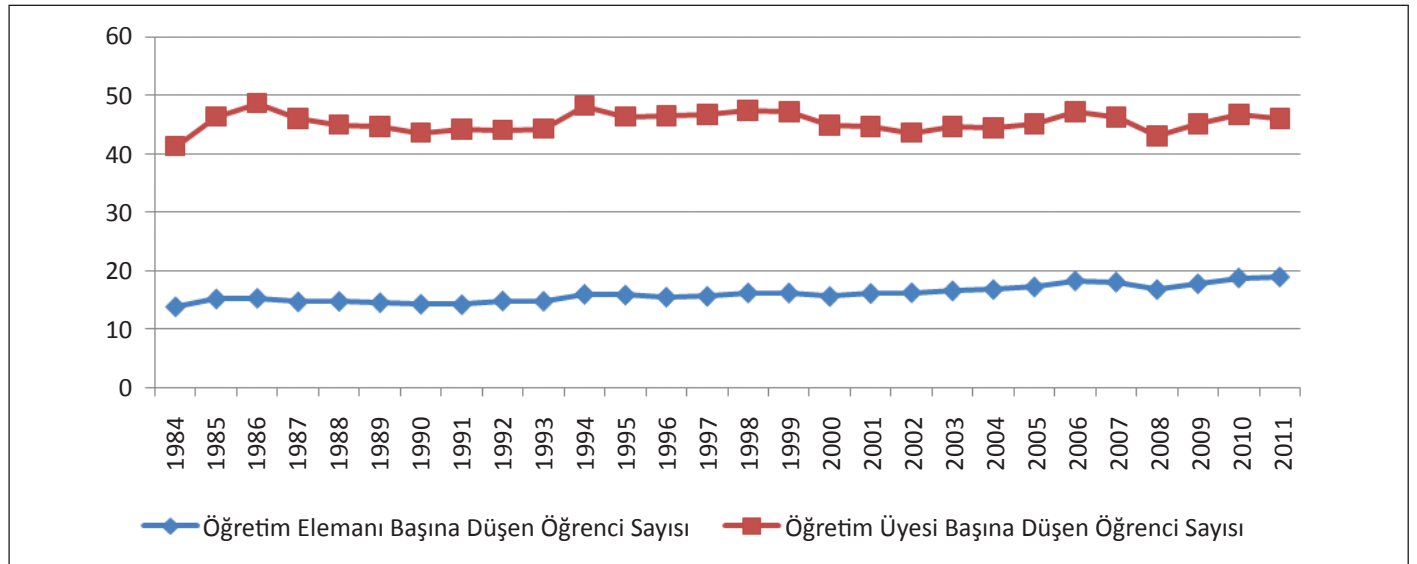
Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

²*Kaynak:* İlhan Tekeli: Tarihsel Bağlamı İçinde Türkiye’de Yükseköğretimin ve YÖK’ün Tarihi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s.169.

Şekil 5: Türkiye’de Yükseköğretimde Öğretim Elemanı Sayısındaki Değişim (1984-2011).

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 1984-2011).

Şekil 6: Türkiye’de Öğretim Üyesi ve Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı (1984-2011).

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 1984-2011).

dir. 1984 yılında öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 13,85 iken 2011 yılında 18,86’dır. Türkiye’de öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 2008 OECD ülkeleri ortalamasına (15,8) göre yüksektir (OECD, 2010). 1984-2011 döneminde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının gelişmemesinin başlıca nedeni yükseköğretimde öğrenci sayısında görülen artışın öğretim elemanı sayısında görülen artıştan daha hızlı olmasıdır. Bir başka ifadeyle 1984-2011 yılları arasında öğrenci sayısı yaklaşık %650 artarken öğretim elemanlarının sayısı yaklaşık %450 artmıştır. Öte yandan 1984-2011 döneminde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 41-49 öğrenci düzeyindedir. 1984 ve 2011 yıllarında öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı sırasıyla 41,26 ve 45,98’dir.

İllere Göre Yükseköğretim İstatistikleri

Tablo 14 ve 15’de 2011 yılı için başta İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere diğer illere ait bazı yükseköğretim verileri gösterilmektedir. Türkiye’deki toplam 165 üniversitenin %25,45’i İstanbul’da, %9,7’si Ankara’da ve %5,45’i İzmir’de bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle Türkiye’de üniversitelerin %40,6’sı üç büyük ilimizde kurulmuştur. Benzer şekilde bu üç büyük ilimizde yükseköğretim öğrencilerinin %32,1’i ve öğretim elemanlarının %43,59’u bulunmaktadır. İstanbul’daki üniversite, nüfus, öğrenci ve öğretim elemanı sayısının diğer illerden fazla olmasına rağmen yükseköğretim brüt okullaşma oranı (%31,75) Türkiye yükseköğretim brüt okullaşma oranının (%32,98) altındadır.

Öte yandan Ankara'daki yükseköğretim brüt okullaşma oranının (%48,59) diğer illerin yükseköğretim brüt okullaşma oranlarından oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Yükseköğretimde Okullaşma Oranı

Şekil 7'de 1980 ve 2008 yıllarında Türkiye ve bazı ülkelerin yükseköğretim brüt okullaşma oranları verilmiştir. Türkiye'de 1980 yılında yaklaşık %6 olan yükseköğretim brüt okullaşma oranı 2008 yılında yaklaşık %38'e yükselmiştir. Bu önemli artışa rağmen ülkemiz yükseköğretim brüt okullaşma oranı birçok ülkenin çok gerisindedir.

Türkiye'de 1999-2011 dönemine ait yükseköğretim brüt okullaşma oranları Şekil 8'de gösterilmiştir. Brüt okullaşma oranı ilgili öğrenim türündeki tüm öğrencilerin, ait olduğu öğrenim türündeki teorik yaş grubunda bulunan toplam nüfusa bölünmesi ile elde edilmektedir. Türkiye'de yükseköğretim brüt okullaşma oranlarında 2007-2008 eğitim-öğretim yılından sonra

büyük bir artış olmuştur. Türkiye'de 2007-2008 öğretim yılında %38,19 olan yükseköğretim brüt okullaşma oranı 2009-2010 öğretim yılı itibarıyla %15,24'lük artışla %53,43'lük orana ulaşmıştır. 2010-2011 öğretim yılı itibarıyla ise; artış hızında düşüş görünmesine rağmen, Türkiye'de yükseköğretim brüt okullaşma oranı yaklaşık %5'lik artışla %58,44 oranına ulaşmıştır.

Türkiye'de son yıllarda görülen yükseköğretim okullaşma oranlarındaki bu hızlı artış, YÖK'ün yükseköğretime erişimi arttırmak amacıyla son yıllarda attığı iki önemli adımla açıklanabilir³. Bunlardan ilki; 2006 yılından itibaren toplam 88 yeni üniversitesinin kurulmasıdır. Böylece, ülkemizde üniversiteler bütün illerimize yaygınlaştırılmıştır.

YÖK'ün Türkiye'de yükseköğretime erişimin artırılmasına yönelik attığı ikinci önemli adım, yüz yüze eğitim yükseköğretim kontenjanlarını arttırmasıdır. 2009 yılında yüz yüze eğitim yükseköğretim kontenjanları %27,2 oranında artarken 2010 yılında %18,4'lük bir artış görülmüştür⁴. Kontenjanlardaki artışa para-

Tablo 14: İllere Göre Üniversite, Öğrenci, Öğretim Elemanı Sayısı ve Nüfus (2011)

İl	Üniversite Sayısı	Yükseköğretim Öğrenci Sayısı (*)	Öğretim Elemanı Sayısı (**)	Nüfus (***)
İstanbul	42	345.574	21.614	13.255.685
Ankara	16	204.042	17.383	4.771.716
İzmir	9	113.875	8.282	3.948.848
<i>Büyük İller Toplamı</i>	67	663.491	47.279	21.976.249
Diğer İller	98	1.403.502	61.183	51.746.739
TOPLAM	165	2.066.993	108.462	73.722.988

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2009-2011).

(TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı, 2010).

Not: (*) Açıköğretim öğrencileri ve diğer eğitim kurumlarına kayıtlı öğrenciler dahil edilmemiştir.

()** Diğer eğitim kurumlarındaki öğretim elemanları dahil edilmemiştir.

(*)** İl/ilçe merkezleri ile belde/köyler dahildir.

Tablo 15: İllere Göre Üniversite, Öğrenci, Öğretim Elemanı Sayılarının Dağılımı ve Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranları (%) (2011)

İl	Üniversite Sayısı (%)	Yükseköğretim Öğrenci Sayısı (%)	Öğretim Elemanı Sayısı (%)	Nüfus (%)	İldeki Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranı (%) (*), (**)
İstanbul	25,45	16,72	19,93	17,98	31,75
Ankara	9,7	9,87	16,03	6,47	48,59
İzmir	5,45	5,51	7,63	5,36	32,77
<i>Büyük İller Toplamı</i>	40,6	32,1	43,59	29,81	35,75
Diğer İller	59,4	67,9	56,41	70,19	31,81
TOPLAM	100	100	100	100	32,98

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2009-2011).

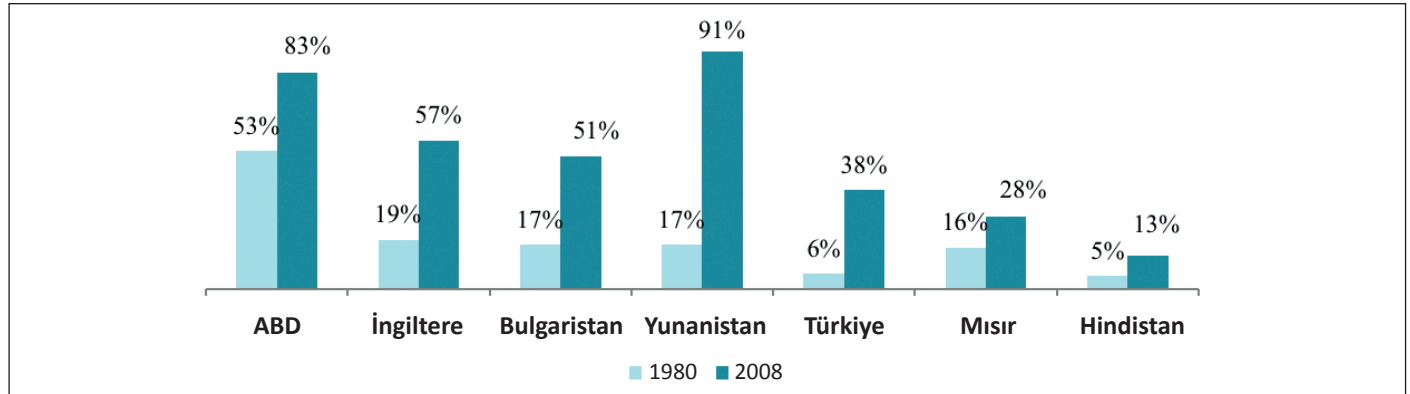
(TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı, 2010).

Not: (*) Hesaplamalarda 20-24 yaş grubu kullanılmıştır.

()** Açıköğretim öğrencileri ve diğer eğitim kurumlarına kayıtlı öğrenciler dahil edilmemiştir.

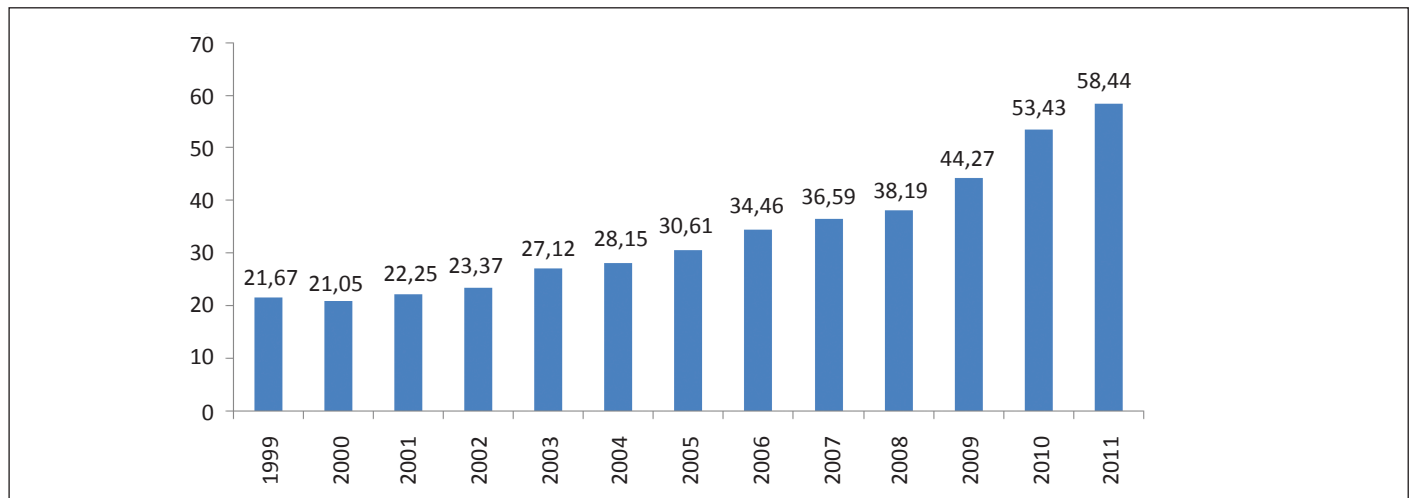
³DPT, 2011 Yılı Programı.

⁴D2010-2011 öğretim yılı itibarıyla Türkiye'de yükseköğretim kurumlarının kontenjanlarında yaklaşık %2'lik bir düşüş olmuştur (Kaynak: 2010 ve 2011 ÖSYS Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin Sayısal Bilgiler).

Şekil 7: 1980 ve 2008 Yıllarında Ülkelere Göre Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranları.

Kaynak: (Worldbank/Education Statistics).

Şekil 8: Türkiye’de Yıllara Göre Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranları (1999-2011).

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, TÜİK Nüfus İstatistikleri, MEB Milli Eğitim İstatistikleri).

(*) Üniversitelere ve diğer eğitim kurumlarına kayıtlı tüm lisans ve önlisans öğrencileri hesaplamaya dahil edilirken lisansüstü öğrenciler hesaplamaya dahil edilmemiştir.

(**) Hesaplamalar 18-22 teorik yaş grubu kullanılarak yapılmıştır.

lel olarak yükseköğretim toplam öğrenci sayısında 2009 yılında %15,5; 2010 yılında %20,7 ve 2011 yılında da %8,1 oranında artış olmuştur.

Öte yandan Türkiye’de 2011 yılında ulaşılan 3.817.086 toplam yükseköğretim öğrenci sayısının %45’ini (1.713.923) açıköğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Bu yüksek orandaki açıköğretim öğrenci sayısından dolayı Türkiye’de 2011 yılında ulaşılan %58,44’lük yükseköğretim brüt okullaşma oranının %27,62’lik kısmını açıköğretimin oluşturulduğu unutulmamalıdır. Dolayısıyla 2011 yılı itibarıyla Türkiye’de yüz yüze yükseköğretim eğitiminde ulaşılan yükseköğretim brüt okullaşma oranı %30,82’dir (Tablo 16).

Türkiye’de 2011 yılında yükseköğretimde lisans düzeyinde brüt okullaşma oranı %40,74 (%19,83’ü açıköğretim ve %20,91’i yüz yüze eğitim) iken önlisans düzeyinde brüt okullaşma ora-

Tablo 16: Türkiye’de 2010-2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranının* Öğretim Türüne Göre Dağılımı

	Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranı (%)
Yüz Yüze Eğitim	30,82
Açıköğretim	27,62
Toplam	58,44

*Hesaplamalar 18-22 teorik yaş grubuna göre yapılmıştır.

Not: Hesaplamalara üniversitelere ve diğer öğretim kurumlarına kayıtlı tüm lisans ve önlisans öğrencileri dahil edilirken lisansüstü öğrenciler hesaplamaya dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

(TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı, 2010).

nı %17,7'dir (%9,91'i yüz yüze eğitim ve %7,79'u açıköğretim) (Tablo 17).

Yükseköğretimde Önlisans ve Lisans Programlarıyla İlgili Veriler

2010 ÖSYS sonuçlarına göre önlisans programlarına ayrılan kontenjanların merkezi yerleştirme sonucunda %75'ine yerleştirme yapılmıştır (Tablo 18). Lisans programlarında ise kon-

tenjanların %94'üne yerleştirme yapıldığı görülmektedir (Tablo 19).

2010 yılında Türkiye'de 198 farklı önlisans program türü bulunurken önlisans programlarının toplam sayısı 6.013'dür. Ayrıca 324 farklı lisans programı türü ve toplamda 4.977 lisans programı vardır. Böylelikle ülkemiz yükseköğretiminde toplamda 522 farklı program türü varken toplam program sayısı 10.990'dır (Tablo 20).

Tablo 17: Türkiye'de 2010-2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranının* Öğretim ve Program Türlerine Göre Dağılımı

2010-2011 Öğretim Yılı Yükseköğretim Brüt Okullaşma Oranları (%)			
Lisans	Yüz Yüze Eğitim	20,91	40,74
	Açıköğretim	19,83	
Önlisans	Yüz Yüze Eğitim	9,91	17,7
	Açıköğretim	7,79	
Toplam		58,44	58,44

*Hesaplamalar 18-22 teorik yaş grubuna göre yapılmıştır.

Not: Hesaplamalara üniversitelere ve diğer öğretim kurumlarına kayıtlı tüm lisans ve önlisans öğrencileri dahil edilirken lisansüstü öğrenciler hesaplamaya dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2011).

(TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı, 2010).

Tablo 18: 2010 Önlisans Programlarıyla İlgili Veriler*

Program Türü	Program Sayısı	Kontenjan (K)	Yerleşen (Y)	Y/K (%)
Birinci Öğretim	3.917	190.115	154.606	81
İkinci Öğretim	2.037	110.998	72.840	66
Uzaktan Eğitim	59	7.830	5.420	69
TOPLAM	6.013	308.943	232.866	75

*KKTC üniversitelerinin ve diğer ülkelerdeki üniversitelerin lisans programları ile açıköğretim lisans programları dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYS Yükseköğretim Programlarının Merkezi Yerleştirmedeki En Küçük ve En Büyük Puanları Kitabı, 2010).

Tablo 19: 2010 Lisans Programlarıyla İlgili Veriler*

Program Türü	Program Sayısı	Kontenjan (K)	Yerleşen (Y)	Y/K (%)
Birinci Öğretim	3.689	244.845	231.072	94
İkinci Öğretim	1.267	97.648	90.795	93
Uzaktan Eğitim	21	1.926	1.926	100
TOPLAM	4.977	344.419	323.793	94

*KKTC üniversitelerinin ve diğer ülkelerdeki üniversitelerin lisans programları ile açıköğretim lisans programları dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYS Yükseköğretim Programlarının Merkezi Yerleştirmedeki En Küçük ve En Büyük Puanları Kitabı, 2010).

Tablo 20: 2010 Yükseköğretim Program Sayıları*

	Program Türü Sayısı	Toplam Program Sayısı
Önlisans	198	6.013
Lisans	324	4.977
Toplam	522	10.990

*KKTC üniversitelerinin ve diğer ülkelerdeki üniversitelerin lisans ve önlisans programları ile açıköğretim lisans ve önlisans programları dahil edilmemiştir.

Kaynak: (ÖSYS Yükseköğretim Programlarının Merkezi Yerleştirmedeki En Küçük ve En Büyük Puanları Kitabı, 2010).

Yükseköğretimde Yayın Sayıları

Türkiye’de 2000 yılında 6.980 olan uluslararası atf endekslerince taranan bilimsel dergilerde yayınlanan makale sayısı 2010 yılı itibariyle 27.633’e yükselmiştir (Şekil 9). 2000-2010 yılları arasında görülen sürekli artışa rağmen, Türkiye 2010 yılı itibariyle uluslararası atf endekslerince taranan bilimsel dergilerde yayınlanan makale sayısı bakımından halen pek çok gelişmiş ülkenin gerisindedir (Şekil 10).

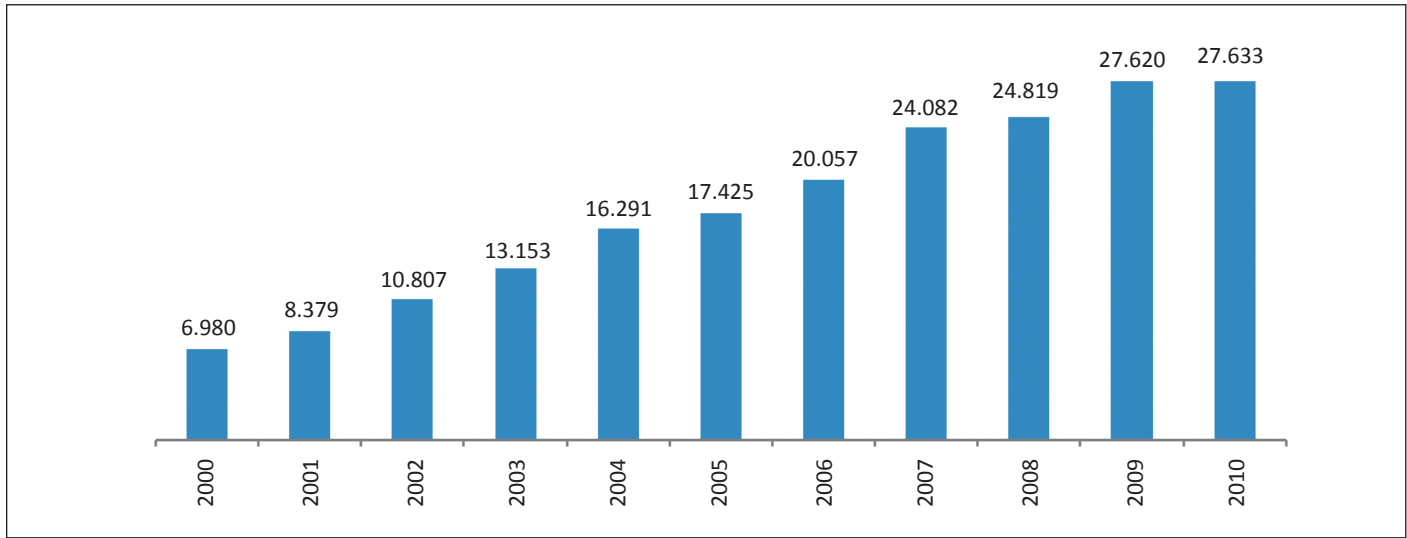
1983 yılında uluslararası atf endekslerince taranan dergilerde yer alan Türkiye adresli yayınların sayısı itibariyle Türkiye dünyada 45’inci sırada yer alırken 2010 yılı itibariyle 18’inci sıraya yükselmiştir (Şekil 11).

2001-2010 yılları arasında genel olarak hem öğretim elemanı hem de öğretim üyesi başına düşen yayın sayılarında artış görülmektedir (Şekil 12). Özellikle 2001-2004 dönemindeki hızlı artış dikkat çekicidir. 2001 yılında 0,12 olan öğretim elemanı

başına düşen yayın sayısı 2009 yılında 0,27’ye yükselmiş fakat 2010 yılı itibariyle 0,26’ya düşmüştür. Benzer şekilde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı 2001 yılında 0,34 iken 2009 yılında 0,70’e yükselmiş ama 2010 yılında 0,66’ya gerilemiştir.

SONUÇ

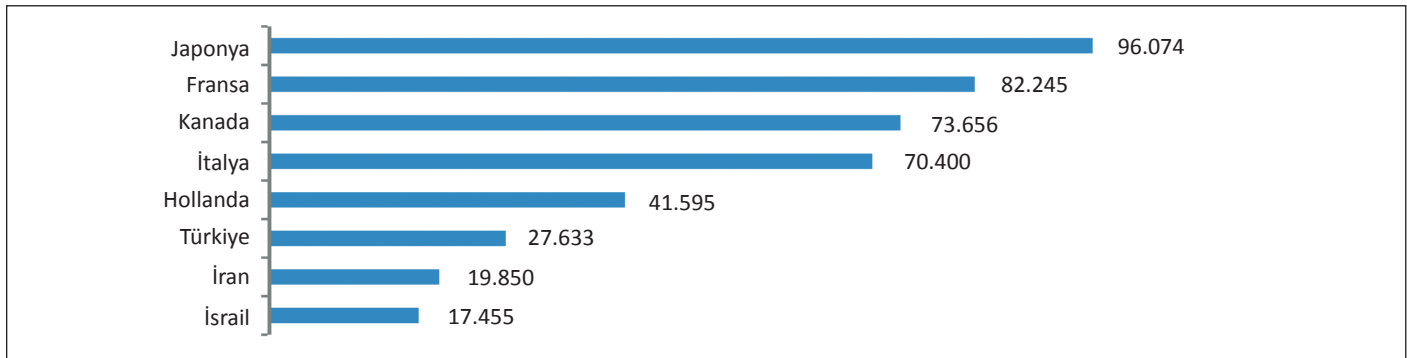
Bu çalışmada Türk yükseköğretimine dair sayısal veriler gösterilmeye çalışılmıştır. Türkiye’de 2011 yılı itibariyle 103 devlet ve 62 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 165 üniversite bulunmaktadır. Özellikle 2006 yılından günümüze 88 yeni üniversite kurulmuş ve 2008 yılı itibariyle üniversiteler bütün illere yaygınlaştırılmıştır. YÖK Başkanlık görevine 11.12.2007 tarihinde başlayan Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan döneminde 32’si vakıf olmak üzere toplam 50 yeni üniversitenin kurulduğu görülmektedir. Bu yüzden Türkiye’de 2008 yılından itibaren üniversite sayısındaki artışa paralel olarak hem yükseköğretim öğrenci ve öğretim elemanı sayılarında hem de yükseköğretim okullaşma oranında hızlı bir artış olmuştur. 2008 yılında 2.532.622

Şekil 9: Türkiye’nin Uluslararası Atf Endekslerince Taranan Bilimsel Dergilerde Yayınlanan Makale Sayıları (2000-2010).

Kaynak: (Ulakbim, ISI-Web of Science. Güncelleme: 07/05/2011).

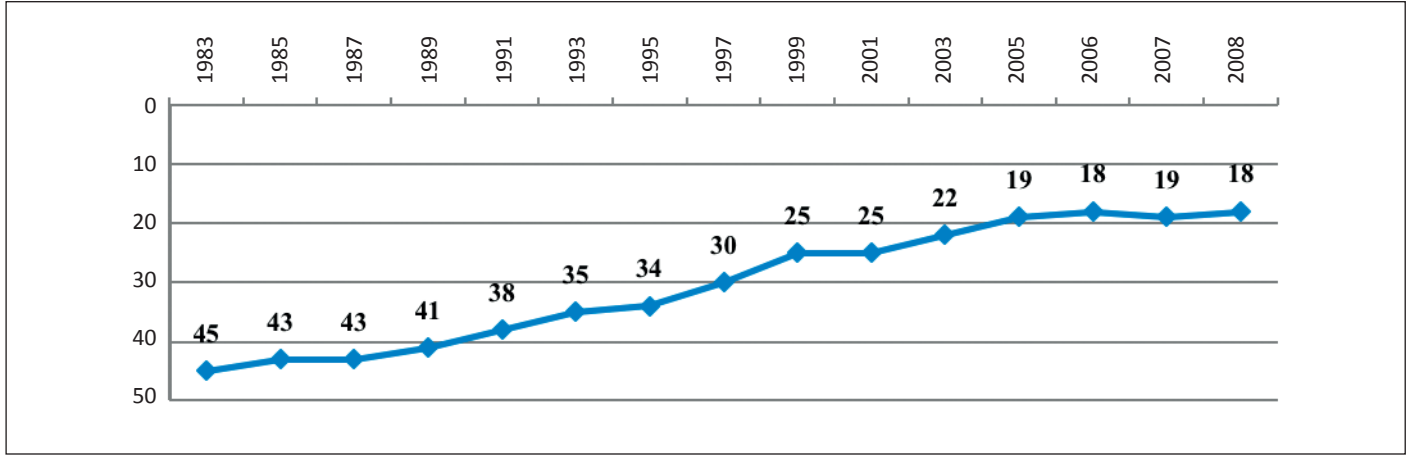
Not: Yayın yılı esas alınmakta ve tüm doküman tiplerini kapsamaktadır.

Şekil 10: 2010 Yılında Ülkelerin Uluslararası Atf Endekslerince Taranan Bilimsel Dergilerde Yayınlanan Makale Sayıları.

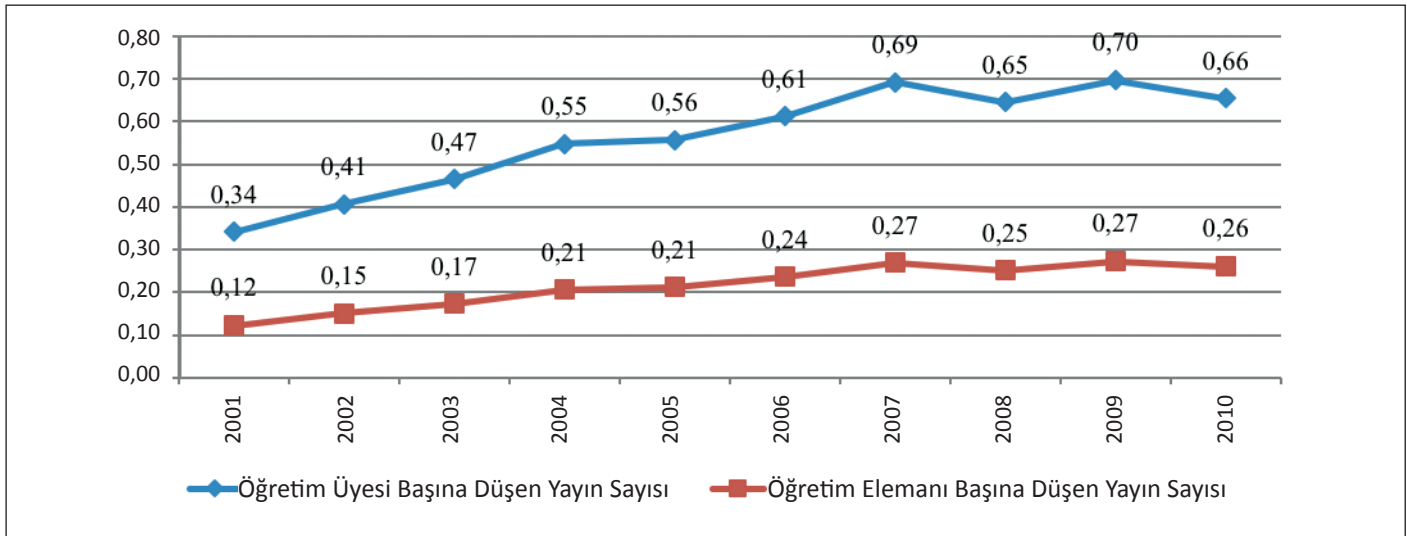
Kaynak: (Ulakbim, ISI-Web of Science. Güncelleme: 07/05/2011).

Not: Yayın yılı esas alınmakta ve tüm doküman tiplerini kapsamaktadır.

Şekil 11: Uluslararası Atıf Endekslerince Taranan Dergilerde Yer Alan Türkiye Adresli Yayınların Sayısı İtibariyle Türkiye'nin Dünya Sıralamasındaki Yeri.

Kaynak: (TÜBİTAK).

Şekil 12: Türkiye'de Yıllara Göre Öğretim Üyesi ve Öğretim Elemanı Başına Düşen Yayın Sayısı (2001-2010).

Kaynak: (ÖSYM Yükseköğretim İstatistikleri, 2010) ve (ISI-Web of Science. Güncelleme: 07/05/2011).

olan yükseköğretim öğrenci sayısı 2011 yılında 3.817.086'ya ve 2008 yılında 98.766 olan öğretim elemanı sayısı 2011 yılında 111.495'e ulaşmıştır. Bu artışlara paralel olarak yükseköğretim brüt okullaşma oranı da 2008 yılında %38,19 iken 2011 yılında %58,44'e yükselmiştir. Yalnız yükseköğretim öğrencilerinin yaklaşık %45'ini oluşturan açıköğretim öğrencilerin yükseköğretim brüt okullaşma oranınının %27,62'sini oluşturduğu da unutulmamalıdır. Ayrıca üniversite, öğrenci ve öğretim elemanı sayılarındaki artışa rağmen öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısında fazla bir düzelleme görülmemektedir.

İstanbul diğer illerimizden çok daha fazla üniversite, nüfus, öğrenci ve öğretim elemanına sahip olmasına rağmen; yükseköğretim brüt okullaşma oranı bakımından çoğu ilimizin gerisindedir. Ankara ise yükseköğretim brüt okullaşma oranı en yüksek ilimizdir.

2010 yılı itibariyle Türkiye'de 198 farklı önlisans program türü ve 324 farklı lisans program türü mevcuttur. Toplam program sayısı ise 10.990'dır. 2010 merkezi yerleştirme sonuçlarına göre önlisans programlarının kontenjanlarınının %25 oranında boş kaldığı görülmektedir.

Son olarak Türkiye'de yükseköğretim yayın sayıları 2000 yılından itibaren sürekli artış gösterirken öğretim elemanı başına düşen yayın sayıları da genel olarak yükselmektedir.

KAYNAKLAR

- Ataunal, A. (1993). *Cumhuriyet Döneminde Yükseköğretimdeki Gelişmeler*. MEB, Yükseköğretim Genel Müdürlüğü.
- Dölen, E. (2009). *Türkiye Üniversite Tarihi (5 cilt)*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

- Aras, N.K., & Dölen, E. (2007). *Türkiye’de Üniversite Anlayışının Gelişimi I (1861-1961)*. Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.
- Çelik, T., & Tekeli, İ.K. (2009). *Türkiye’de Üniversite Anlayışının Gelişimi II (1961-2007)*. Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı) (2011). *2011 Yılı Programı*. Ankara.
- İhsanoğlu, E. (2010). *Darülfünun*. IRCICA Yayınları.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). *Milli Eğitim İstatistikleri: Yaygın Eğitim (2010)* Ankara.
- OECD (2010). *Education at a Glance 2009: OECD Indicators*. Paris.
- ÖSYM (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) (Farklı yıllar). *Yükseköğretim İstatistikleri*. Ankara.
- ÖSYM (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) (2010). *2010 ÖSYS Yükseköğretim Programlarının Merkezi Yerleştirmedeki En Küçük ve En Büyük Puanları Kitabı*. Ankara.
- ÖSYS (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) (2010). *2010 ÖSYS Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin Sayısal Bilgiler*. Ankara.
- ÖSYS (Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) (2011). *2011 ÖSYS Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin Sayısal Bilgiler*. Ankara.
- Tekeli, İ. (2010). *Tarihsel Bağlamı İçinde Türkiye’de Yükseköğretimin ve YÖK’ün Tarihi*. Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu). *Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik İstatistikleri*. Ankara.
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2010). *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Veri Tabanı*. Ankara.
- Ulakbim (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi) (2011). *ISI-Web of Science*. Ankara.
- World Bank (2011). *Education Statistics*.